

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ЖЕЛЯЗКО ТЕРПЕШЕВ“
гр. Любимец, обл. Хасково бул. „Одрин“ № 67 тел. 0887 55 58 36 e-mail sou_jt@abv.bg www.su-jt.eu

---

ЕТИЧЕН КОДЕКС

учебна 2020- 2021 г.

ВЪВЕДЕНИЕ:

Позовавайки се на Конвенцията на ООН за правата на детето, Европейската харта за правата на човека; ръководени от принципа, че всяко дете трябва да бъде подготвено да води живот на самостоятелна личност в обществото и да бъде възпитано в духа на ценностите на Република България и Европейския съюз;

Ние, учителите и служителите от Средно училище „Желязко Терпешев”, град Любимец, приехме моралния ангажимент в своята ежедневна и професионална дейност да се ръководим от принципите и правилата на настоящия Етичен кодекс.

ЕТИЧНИЯТ КОДЕКС ИМА ЗА ЦЕЛ:

1. Да представи стандартите и установи общите норми за етично поведение на работещите с деца специалисти и на непедagogическия персонал в училището.
2. Да утвърди основните ценности и регламентира етичните принципи, които следва да прилагаме като членове на училищната общност при изпълнение на служебните си задължения и в ситуация на конфликт на интереси.
3. Да укрепи авторитета на учителите и общественото доверие към училището, като институция.

Раздел I. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Работещите с деца педагогически специалисти и непедagogическият персонал изпълняват своите функции, като се ръководят от основните човешки ценности и принципи:

Чл. 1. Детството е изключително важен период от живота на човека.

Чл. 2. Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.

Чл. 3. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.

Чл. 4. На всяко дете се гарантира правото на:

– свобода на изразяване на мнение;

– свобода на мисълта, съвестта и религията;

– формиране на собствени възгледи и възможност да ги изразява свободно.

Чл. 5. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл. 6. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл. 7. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомагани да развият пълния си потенциал.

Чл. 8. Във всички случаи да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл. 9. За всяко дете, попаднало в риск, възниква спешна необходимост от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл. 10. Децата с изявени дарби се ползват от мерките за специална закрила.

Чл. 11. Равнопоставеност и взаимно зачитане на правата на всеки, независимо от раса, вяра, националност, убеждения, пол, социален статус.

Чл.12. Създаване и поддържане на колегиални отношения: учтивост, уважение, толерантност и взаимопомощ.

Раздел II. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Чл.13. Да основаваме практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл.14. Да разбираме и уважаваме уникалността на всяко дете и се съобразяваме с неговата специфична уязвимост.

Чл.15. Да създаваме безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл.16. Да работим в най-добрия интерес на детето и подкрепяме правото му на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл.17. Да осигуряваме на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл.18. Да осигуряваме на всяко дете право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл.19. Да познаваме симптомите на насилие над дете - физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване. Да познаваме и спазваме законите и процедурите, защитаващи детето от насилие и при съмнение за малтретиране да уведомяваме органите за закрила на детето.

Чл. 20. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, следва да му се окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл. 21. Да не участваме в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл. 22. Да опазваме данните и личната информация на ученици и граждани, станали ни известни при/ или по повод на изпълнението на служебните ни задължения.

РАЗДЕЛ III. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл.23. Наша първостепенна отговорност е да подпомагаме семейството при грижите за развитието и възпитанието на децата.

Чл.24. Да зачитаме достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл.25. Да уважаваме ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения за своите деца.

Чл.26. Да информираме семейството за всички решения, отнасящи се до детето, и когато е подходящо, да го включваме във вземането на такива решения.

Чл.27. Да зачитаме правото на семейството да бъде информирано за начина, по който работим с детето.

Чл.28. Да информираме родителите за изследователските проекти, включващи техните деца и да се стремим да им даваме възможност да упражняват правото си да откажат участието, без да изпитват чувство за вина. Да не позволяваме и да не участваме в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл.29. Да не използваме нашите отношения със семейството за лично облагодетелстване.

Чл.30. Да осигуряваме конфиденциалност на информацията и да зачитаме правото на семейството на личен живот.

Чл. 31. Разкриването на поверителна информация за детето може да става само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 32. В случаите на конфликт между членовете на семейството да работим открито, споделяйки наблюденията си за детето с цел всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържа от вземане на страна в конфликта.

РАЗДЕЛ IV. МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл.33. Да изграждаме и поддържаме отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл.34. Да обменяме информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл.35. Да работим за утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет, като се въздържа от действия, които биха уронили престижа на училището, професията, и да проявяваме нетърпимост към подобни действия.

РАЗДЕЛ V. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл.36. Да предоставяме висококачествени програми и услуги. Да не предлагаме услуги, за които не притежаваме компетентност, квалификация или ресурси и правоспособност.

Чл.37. Да работим за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава качествено образование, адекватни здравни грижи, възпитание и да живее без насилие.

Чл.38. Да работим за подобряване на сътрудничеството между организациите, както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл.39. Да съдействаме за повишаване степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.

Чл.40. Да работим за популяризиране на правата на децата, както и за повишаване на чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл.41. Да работим за подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им.

РАЗДЕЛ VI. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ: ОБЩИНА, РУО И МОН

Чл.42.(1) Да извършваме своята дейност на най-високо ниво на компетентност в съответствие с професионалните критерии и да поемаме за решаване само такива задачи, за които сме придобили необходимата квалификация;

(2) Да извършваме административното обслужване законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно;

(3) Да отговаряме на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълняваме. При необходимост да пренасочваме въпросите към друг свой колега, притежаващ съответната компетентност.

Раздел VII. ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 43. Да не искаме, приемаме или разпределяме подаръци, дарения, хонорари, услуги или други облаги за себе си или семейството си, за близки или колеги, които могат да доведат до пристрастност или да окажат влияние върху изпълнението на служебните ни задължения.

Чл. 44. Да опазваме повереното ни имущество с грижата на добър стопанин и да не допускаме използването му за лични цели. Да информираме своевременно директора при загубата или повредата му.

Чл. 45. В изпълнение на заеманата длъжност да осигуряваме ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са ни поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл. 46. Да използваме документите в училището единствено по повод на изпълнение на служебните си задължения, при строго спазване на правилата за защита на информацията.

Чл. 47. В качеството си на бивши служители на училището, не трябва да използваме или да разкриваме поверителна информация, получена по време на службата, освен ако законно сме упълномощени да го направим.

Чл. 48. В качеството си на бивши служители на училището трябва да се въздържа от коментари или действия, които биха причинили загуба на доверие в образователната система, училищната общност или който и да е служител в системата.

Раздел VIII. КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 49. Конфликт на интереси възниква тогава, когато като служители имаме личен интерес и той ни влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебните задължения:

(1) Можем да извършваме образователни услуги на ученици, които се обучават или ще полагат изпит в училището, в което преподаваме, след като декларираме дейността си пред директора;

(2) Не можем да използваме служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване, давайки платени уроци по принуда;

(3) Да избягваме всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси, а при появяването на такъв конфликт сме длъжни да информираме веднага ръководителя си;

(4) Не трябва да допускаме възможност друг служител да ни постави в реален или предполагаем конфликт на интереси;

(5) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя, можем да се оттеглим от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

РАЗДЕЛ ІХ. КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 50. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси, към СУ „Желязко Терпешев“ се създава Комисия по етика;

(2) Членовете на Комисията се избират от Педагогическия съвет на училището за срок от една година;

(3) Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс от Педагогическия съвет.

Чл. 51. (1) Комисията по етика разглежда сигнали, свързани със спазването на този Кодекс и дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс;

(2) Приема Правилник за дейността си, който се утвърждава на заседание на Педагогическия съвет.

Чл. 52. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

Чл.53. (1) Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в тримесечен срок от постъпването им;

(2) При установено неспазване на този кодекс Комисията налага санкция;

(3) Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

Чл. 54. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на училището.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ:

§1. Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на всички учители и служители на училището.

§2. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на учителите, служителите и защита от неоснователни обвинения.

§3. Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежи на непрекъснато развитие и обогатяване.

Настоящият Етичен кодекс трябва да се сведе до знание на всички учители, служители и работници за сведение и изпълнение.

След запознаването с Етичния кодекс учителят, служителят и работникът декларира писмено, че е съгласен с него и ще го спазва.

При първоначално встъпване в длъжност, Директорът на училището е длъжен да запознае учителя, служителя и работника с разпоредбите на този кодекс.

Настоящият Етичен кодекс е утвърден на ПС на СУ „Ж. Терпешев“ с Решение №....., от Протокол №...../.....2020 г.

Директор: .....

М. Станкова

